

Εκπαιδευτικό χειμερινό εξάμηνο ακαδημαϊκού έτους 2020-2021

Πλαίσιο κατευθύνσεων για την υλοποίηση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας

Απόφαση Συγκλήτου, συνεδρίαση 21/9/2020, θέμα 4

Η δυναμική της πανδημίας δεν επιτρέπει ασφαλείς προβλέψεις για την εκκίνηση και εξέλιξη του εκπαιδευτικού χειμερινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2020-2021.

Το ΕΜΠ, το προηγούμενο εξάμηνο, έδωσε τον καλύτερο εαυτό του για να καλυφθούν οι υψηλές εκπαιδευτικές απαιτήσεις των σπουδών του μηχανικού με εκπαίδευση εξ αποστάσεως (ΕΑ) δεδομένων των συνθηκών, έχοντας πλήρη επίγνωση της ανωτερότητας της διδασκαλίας με φυσική παρουσία (ΦΠ). Για το λόγο αυτό βασική επιδίωξη του ΕΜΠ είναι η εκπαίδευση να γίνει σε μια κατά το δυνατόν “ζωντανή” Πολυτεχνειούπολη με ΦΠ αλλά ταυτόχρονα πρωταρχικό μέλημα είναι η προστασία της υγείας των μελών της κοινότητάς του.

Οι δυνατότητες εφαρμογής της θεωρητικής διδασκαλίας και εργαστηριακής άσκησης στο ΕΜΠ με ΦΠ, όπως προσδιορίζονται από την ΚΥΑ 115744/Ζ1 (ΦΕΚ 3707Β, 4/9/2020), περιορίζονται σημαντικά από τις μεγάλες ελλείψεις σε προσωπικό, πόρους και τον συνεχώς αυξανόμενο αριθμό των φοιτητών. Πιο συγκεκριμένα, η αριθμητική μείωση σε ποσοστό μεγαλύτερο του 35% στην τελευταία δεκαετία των μελών ΔΕΠ του ΕΜΠ υπονομεύει ούτως ή άλλως την αρτιότητα της παρεχόμενης θεωρητικής και εργαστηριακής εκπαίδευσης. Η εφαρμογή του μέτρου 1:1 στην αναπλήρωση των κενών από την αφυπηρέτηση των συναδέλφων (μελών ΔΕΠ και προσωπικού) είναι αδιαπραγμάτευτος όρος επιβίωσης για το Ίδρυμα. Η πρόσφατη “απόδοση 205 κενών θέσεων ΔΕΠ” από το Υπουργείο, και εξ αυτών 16 στο ΕΜΠ, έναντι 35 που κενώθηκαν λόγω αφυπηρέτησης το έτος 2019, είναι απόλυτα ανεπαρκής. Το σημαντικό έλλειμμα στην κάλυψη των απαραίτητων θέσεων, σε συνδυασμό με τις φετινές αφυπηρετήσεις, από 1/9/2020, 29 μελών ΔΕΠ επιδεινώνει την ήδη οριακή κατάσταση.

Η Σύγκλητος του ΕΜΠ ζητά την άμεση αναπλήρωση των κενών που προέκυψαν από την αφυπηρέτηση των μελών ΔΕΠ και άλλων εργαζόμενων στο Ίδρυμα τα τελευταία χρόνια και την άμεση οικονομική ενίσχυση του Ιδρύματος για την υλοποίηση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας σε συνθήκες πανδημίας. Η Σύγκλητος του ΕΜΠ, έχοντας πλήρη επίγνωση των

ευθυνών της έναντι των φοιτητών και της ελληνικής κοινωνίας συνολικά, θα επανεκτιμήσει τα δεδομένα στην έναρξη της ακαδημαϊκής χρονιάς, ιδιαίτερα ως προς το θέμα της άμεσης αναπλήρωσης των θέσεων των καθηγητών που αφυπηρέτησαν, η οποία συνιστά εξάλλου νομική υποχρέωση της κυβέρνησης, και θα αναλάβει πρωτοβουλίες δημοσιοποίησης, αντίστοιχες με την οξύτητα των προβλημάτων. Η Σύγκλητος του ΕΜΠ ζητά επίσης την πλήρη αποσαφήνιση των υγειονομικών απαιτήσεων της εκπαιδευτικής λειτουργίας με ΦΠ (π.χ. οι ενδεδειγμένες αποστάσεις μεταξύ των φοιτητών) και την επέκταση των μέτρων πρόληψης και σε άλλους ευαίσθητους χώρους, όπως είναι οι φοιτητικές εστίες. Θεωρεί, επίσης, αναγκαία την κάλυψη τυχόν εξετάσεων, τόσο στο πλαίσιο των προληπτικών μέτρων όσο και στη διαδικασία ιχνηλάτησης, από δημόσιες δαπάνες, τόσο για τους φοιτητές όσο και για τους εργαζομένους στο Ίδρυμα.

Οι κατευθύνσεις του κεντρικού σχεδιασμού του ΕΜΠ για το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2020-2021 είναι οι εξής:

- 1) Ελεγχόμενης έκτασης θεωρητική διδασκαλία και εργαστηριακή άσκηση με ΦΠ φοιτητών και διδασκόντων
- 2) Αποδοτική υλοποίηση της εξ αποστάσεως (ΕΑ) διδασκαλίας
- 3) Επιδίωξη εγκλιματισμού των νεοεισαχθέντων φοιτητών στο ΕΜΠ
- 4) Διασφάλιση των προϋποθέσεων ασφαλούς παραμονής και δραστηριότητας φοιτητών, διδασκόντων και λοιπού προσωπικού, συμπεριλαμβανομένης της διαμονής και σίτισης των φοιτητών, με λήψη όλων των αναγκαίων υγειονομικών μέτρων που προσδιορίζονται από την Πολιτεία αλλά και άλλων μέτρων που αφορούν σε ομαλή λειτουργία εγκαταστάσεων και υπηρεσιών.

Η ΦΠ των φοιτητών αφορά κατ' εξοχήν στις εργαστηριακές ασκήσεις δεδομένου ότι δεν προσφέρεται ουσιαστική εναλλακτική λύση γι' αυτές. Συνακόλουθα, απαιτούνται βάρδιες με αρκούντως αραιή συμμετοχή.

Σε ό,τι αφορά στην ΚΥΑ και τη διεξαγωγή μαθημάτων με ΦΠ με αριθμό εγγεγραμμένων έως 50: προσφέρεται για εφαρμογή σε προπτυχιακά μαθήματα επιλογής ή κατεύθυνσης καθώς και σε μεταπτυχιακά μαθήματα. Η εφαρμογή της σε υποχρεωτικά μαθήματα με αριθμό εγγεγραμμένων κατά πολύ μεγαλύτερο των 50 είναι δυνατή μόνο με κατάτμηση σε τμήματα. Η εφαρμοσιμότητά της, όμως, συγκαθορίζεται από τη διαθεσιμότητα αιθουσών και διδακτικού προσωπικού και των χρονικών ορίων του ωρολογίου προγράμματος και είναι, εκ των πραγμάτων, εξαιρετικά περιορισμένη.

Η καθημερινή ΦΠ των φοιτητών σε κάθε Σχολή πρέπει να είναι ασφαλώς χαμηλότερη των ορίων επικίνδυνου συγχρωτισμού, με έμφαση στην κατά το δυνατόν ενισχυμένη παρουσία των φοιτητών χαμηλοτέρων εξαμήνων και ιδιαίτερα των πρωτοετών.

Ο συνδυασμός των ανωτέρω παραγόντων θα οδηγήσει σε ένα ωρολόγιο πρόγραμμα σε κάθε Σχολή του ΕΜΠ με κατάλληλο και προσαρμοζόμενο μίγμα διδασκαλίας με ΦΠ και ΕΑ, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές τους, αλλά και τις εξελίξεις στο μέτωπο της πανδημίας.

Με βάση τους τρέχοντες σχεδιασμούς των Σχολών του ΕΜΠ, οι οποίοι θα ολοκληρωθούν και θα εγκριθούν από τα αρμόδια όργανα πολύ σύντομα, η επί μέρους υλοποίηση των γενικών κατευθύνσεων έχει ως εξής :

- Στα μαθήματα που γίνονται με ΦΠ, οι διδάσκοντες οργανώνουν διαδικτυακή επικοινωνία με φοιτητές που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες για επίλυση αποριών και καθοδήγηση μελέτης. Το ψηφιακό υλικό του μαθήματος οφείλει να είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο του μαθήματος. Η σύγχρονη ή ασύγχρονη διαδικτυακή μετάδοση της διδασκαλίας που διεξάγεται με ΦΠ γίνεται, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις, με πρωτοβουλία και μέριμνα της διδακτικής ομάδας του μαθήματος σε συνεργασία με τη Σχολή για την παροχή της απαραίτητης υποδομής.
- Τα ωρολόγια προγράμματα συντάσσονται έτσι ώστε: i) να υπάρχουν, κατά το δυνατόν, διακριτές ζώνες ΦΠ και ΕΑ διδασκαλίας, ii) να υπάρχει επαρκής χρόνος μεταξύ των ζωνών για τη μετακίνηση των φοιτητών και iii) να περιορίζεται ο συγχρωτισμός των φοιτητών στους χώρους της Σχολής.
- Είναι σκόπιμο το ωρολόγιο πρόγραμμα να προβλέπει κενά χρονικά διαστήματα στα οποία μπορούν να γίνονται συναντήσεις με ΦΠ διδασκόντων-φοιτητών, για τα ΕΑ μαθήματα.

Είναι αυτονόητο ότι στις περιπτώσεις διδασκόντων που αδυνατούν να διδάξουν με ΦΠ, επειδή ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, και δεν υπάρχει η δυνατότητα αντικατάστασής τους, το αντίστοιχο μάθημα θα γίνεται ΕΑ.

Οι φοιτητές και το προσωπικό που συμμετέχουν σε μαθήματα/εργαστήρια με ΦΠ φορούν υποχρεωτικά μάσκα και λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας (απόσταση, χρήση αντισηπτικού κλπ). Όποιος δεν φορά μάσκα δεν επιτρέπεται να συμμετέχει με ΦΠ σε μάθημα/εργαστήριο.

Δεδομένης της κατάστασης με την εξέλιξη της πανδημίας, τα όποια περιστατικά προκύψουν θα αντιμετωπίζονται ακολουθώντας τις οδηγίες του ΕΟΔΥ. Σε αυτό το πλαίσιο, το Ίδρυμα, με τη συνδρομή και του υπάρχοντος ιατρικού προσωπικού, θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια και θα χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα μέσα για τη διασφάλιση των προϋποθέσεων ορθής εφαρμογής των σχετικών διαδικασιών (ελέγχου, ιχνηλάτησης κλπ) που

αφορούν στο προσωπικό και τους φοιτητές. Σε κάθε περίπτωση, η ροή του ωρολογίου προγράμματος θα προσαρμόζεται με τον πλέον αποδοτικό τρόπο.

Η εμπειρία του προηγούμενου εξαμήνου στο ΕΜΠ, η διεθνής εμπειρία και οι αποδεδειγμένες καλές πρακτικές είναι σημαντικά εφόδια για το ερχόμενο εξάμηνο. Η πρόκληση για την παροχή της αρτιότερης δυνατής εκπαίδευσης στους φοιτητές είναι μεγάλη και αυτό ενισχύει την ετοιμότητα, την αποφασιστικότητα και τη σύμπνοια της κοινότητας του ΕΜΠ. Αλλά οι εμπειρίες και οι προθέσεις δεν αρκούν αν δεν δρομολογηθούν το συντομότερο δυνατόν και με αποδοτικές διαδικασίες οι αναπληρώσεις των θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού που εκκρεμούν, για να μπορούν να αντιμετωπιστούν στη μεγαλύτερη δυνατή έκταση τόσο οι μόνιμες όσο οι έκτακτες ανάγκες στην εκπαίδευση των φοιτητών που απορρέουν από την πανδημία.